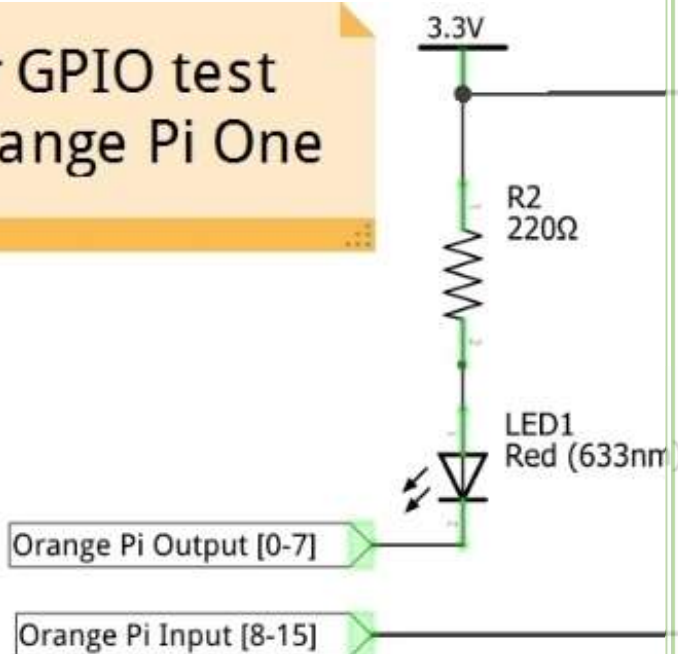

2016

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

for GPIO test
Orange Pi One

เริ่มต้นกับ ภาษาไพทอน

กับ สวิตช์ และหลอดไฟ

10/8/2016

Table of Contents

การเตรียมตัวเบื้องต้น	2
แนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม	7
การพัฒนาโปรแกรมแบบสเตต-แมชชีน(State-Machine).....	7
การพัฒนาโปรแกรมด้วยโฟลว์ชาร์ต	9
สรุปตัวอย่างคำสั่งต่างๆในภาษา Python	13
การประกาศตัวแปร ในรูปแบบต่างๆ.....	13
การแทรกคำอธิบาย(Comment)	13
ตัวแปรประเภทข้อความ (string)	13
ตัวแปรประเภทจำนวนเต็ม (Integer)	14
ตัวแปรประเภทจำนวนทศนิยม (Float)	15
ตัวแปรประเภทชุดลำดับ(Lists).....	15
เชิงอรรถ	17
อ้างอิง.....	17

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

การเตรียมตัวเบื้องต้น

โปรแกรมแรกๆ ที่โปรแกรมเมอร์มักจะเริ่มต้นทำกันคือ การเขียนคำสั่งให้ แสดงผลคำว่า “Hello World” ลงบนคอนโซลแสดงผล สำหรับภาษา Python นั้น ใช้เพียงคำสั่งสั้นๆ ง่ายๆ ว่า

```
print “Hello World”
```

เพียงเท่านี้ เราก็จะสามารถแสดงผลคำว่า Hello World^[1] ได้แล้ว

แต่... จะพิมพ์ที่ไหนล่ะ? ยังไงล่ะ? พิมพ์แล้ว จะเห็นผลเลยหรือ? ต้องทำอะไรก่อนไหม?

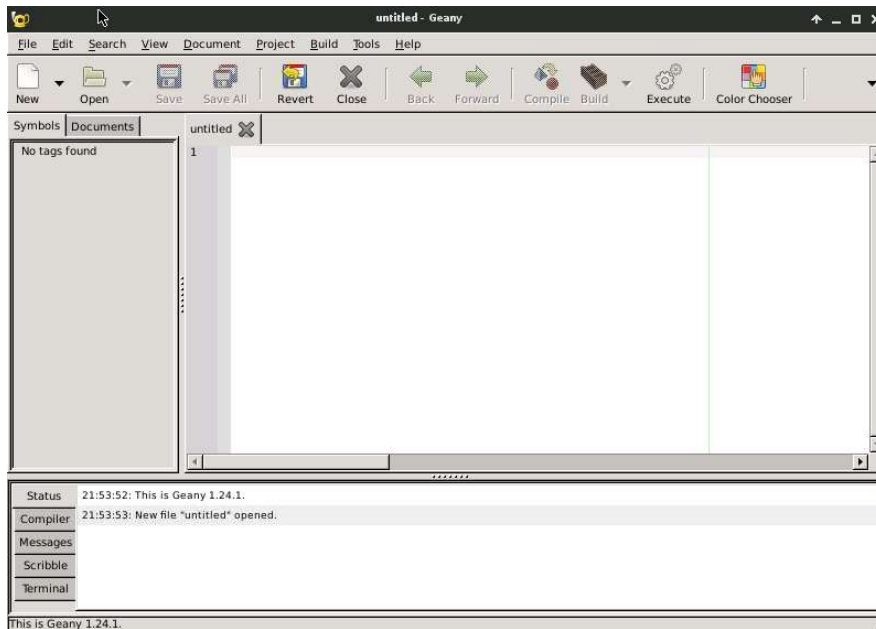
นี่แหละครับ จุดประสงค์ของคำว่า “Hello World” คือ ถ้าไม่สามารถทักทายกันได้ แสดงว่าเรายังใช้งานมันไม่ได้นั่นเอง

เรามาเริ่มกันเลย โดยเลือกที่เมนู *Application -> Development -> Geany*

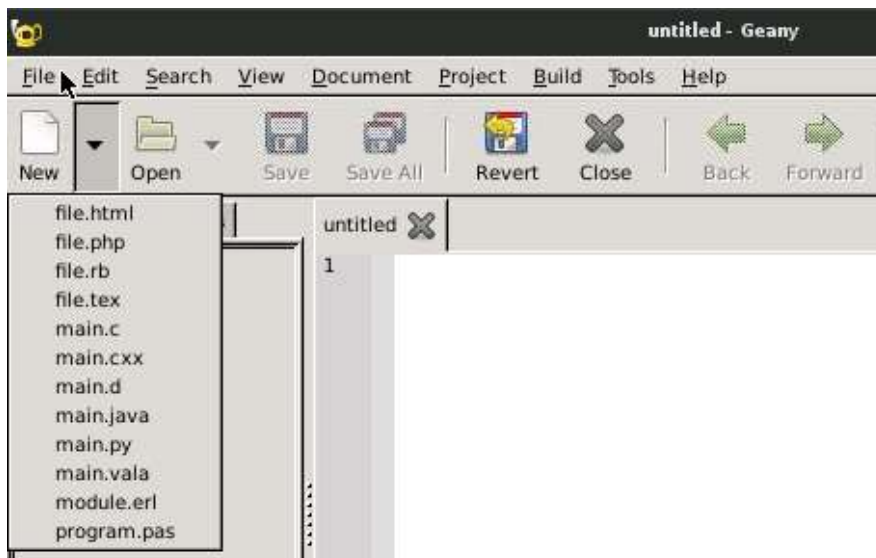

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

Geany คือ สิ่งที่เราเรียกว่า IDE (Integrated Development Environment) เป็นเครื่องมือ ที่ถูกสร้างขึ้นมา เพื่อให้เราสามารถพัฒนาโปรแกรมได้ง่ายมากขึ้น ยุ่งยากน้อยลง (แม้ว่าจะแคในบางครั้งก็ตาม) เมื่อเราเปิด ขึ้นมาก็จะพบหน้าต่างแบบนี้

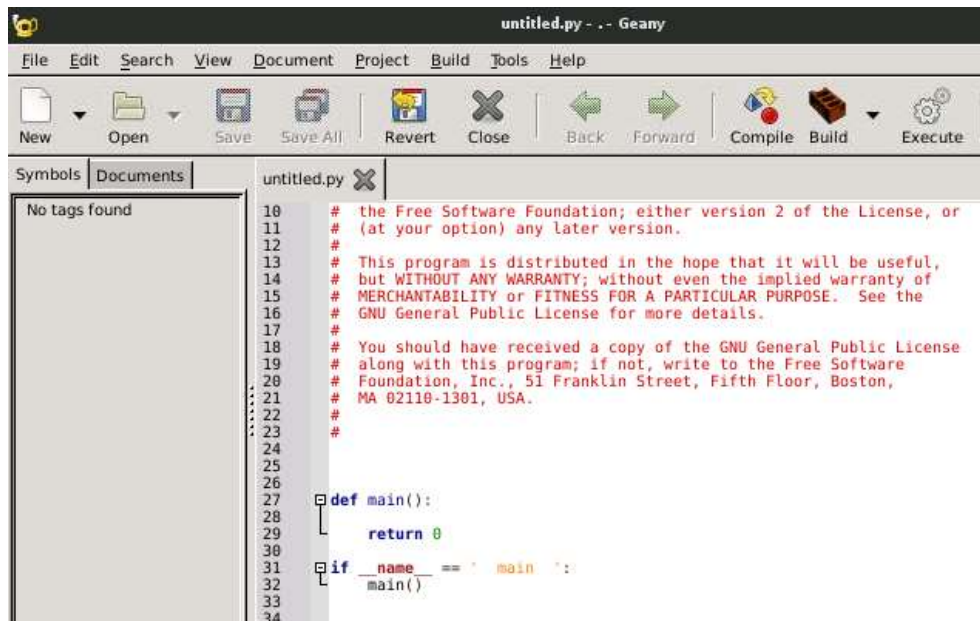

เมื่อเราจะสร้างโค้ด ก็เริ่มด้วยไปที่เมนู New -> main.py

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

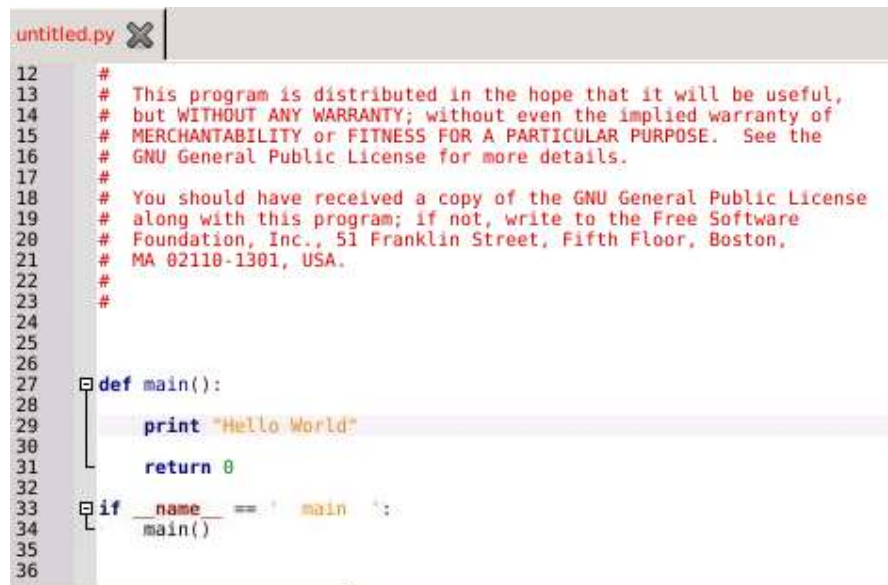
จากนั้นเราก็จะได้ รูปแบบโค้ดมาตรฐานที่ Geany สร้างมา สำหรับให้เราเขียนโปรแกรมได้ง่ายขึ้น


```
10 # the Free Software Foundation; either version 2 of the License, or
11 # (at your option) any later version.
12 #
13 # This program is distributed in the hope that it will be useful,
14 # but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
15 # MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
16 # GNU General Public License for more details.
17 #
18 # You should have received a copy of the GNU General Public License
19 # along with this program; if not, write to the Free Software
20 # Foundation, Inc., 51 Franklin Street, Fifth Floor, Boston,
21 # MA 02110-1301, USA.
22 #
23 #
24 #
25 #
26 #
27 def main():
28     return 0
29
30 if __name__ == '__main__':
31     main()
32
33
34
```

เมื่อเราได้โค้ดเริ่มต้นมาแล้ว และเป้าหมายอันยิ่งใหญ่ของเราคือ ทักทายกับคอมพิวเตอร์ด้วยคำว่า “Hello World”

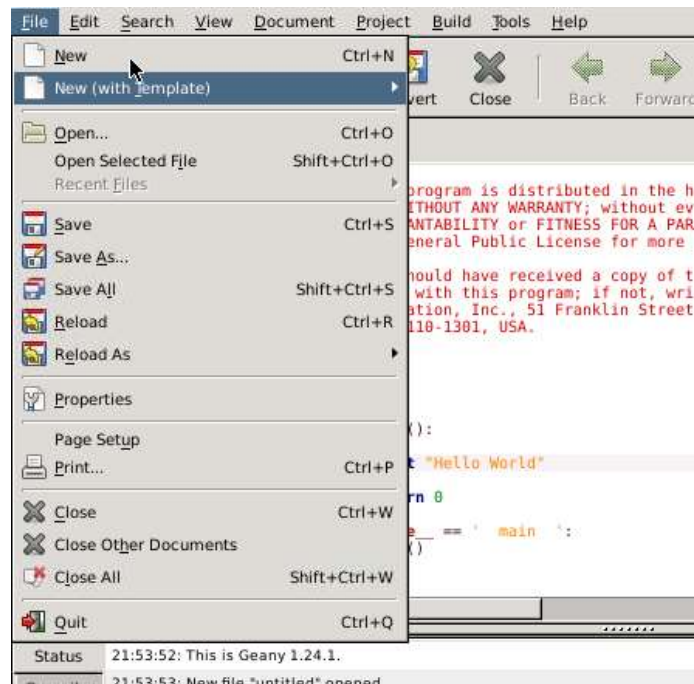
เราสามารถเพิ่มโค้ด “Hello World” ของเราได้ในบรรทัดหลัง def main(): และก่อน return 0 ดังตัวอย่าง

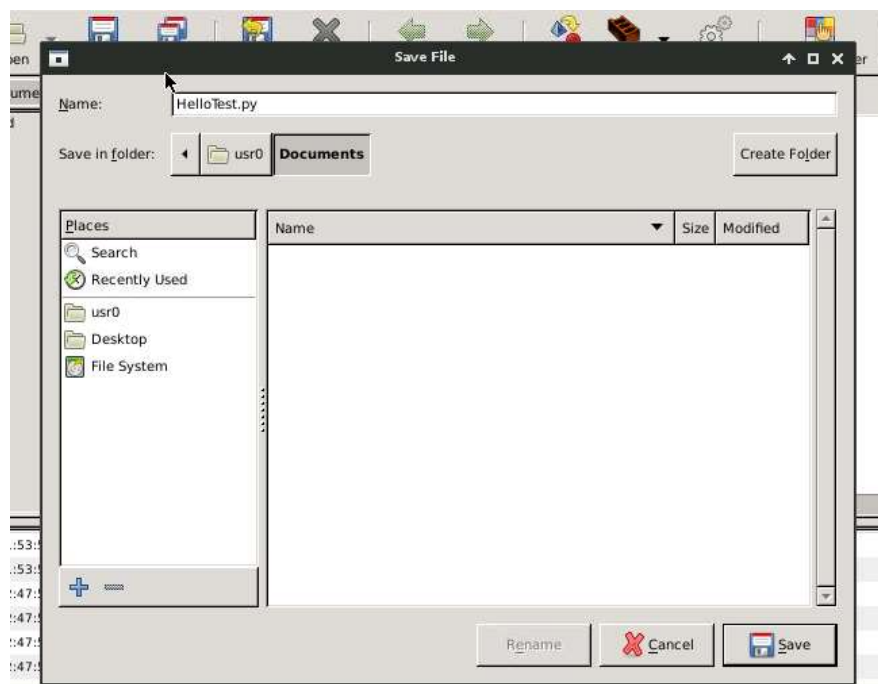
```
12 #
13 # This program is distributed in the hope that it will be useful,
14 # but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
15 # MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
16 # GNU General Public License for more details.
17 #
18 # You should have received a copy of the GNU General Public License
19 # along with this program; if not, write to the Free Software
20 # Foundation, Inc., 51 Franklin Street, Fifth Floor, Boston,
21 # MA 02110-1301, USA.
22 #
23 #
24 #
25 #
26 #
27 def main():
28     print "Hello World"
29     return 0
30
31 if __name__ == '__main__':
32     main()
33
34
35
36
```

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

แล้วก็ทำการเซฟไฟล์ของเรา โดยไปที่เมนู File -> Save As

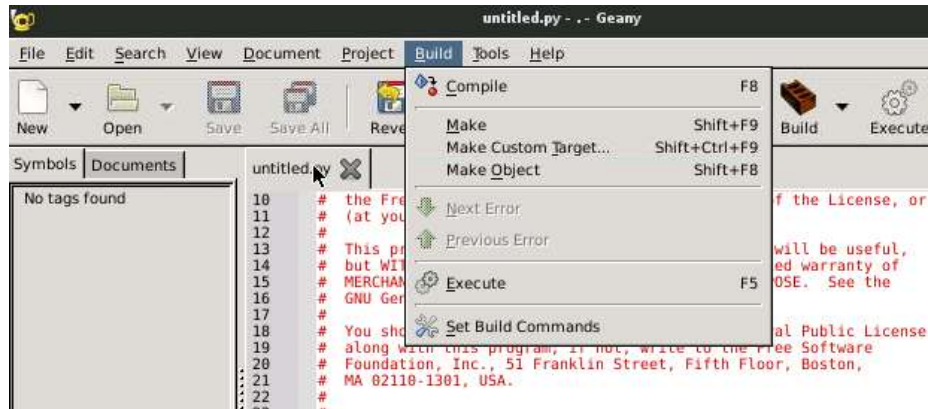
จากนั้นก็เปลี่ยนชื่อไฟล์ และเลือกที่เก็บไฟล์ได้ในหน้านี้ แล้วกด Save

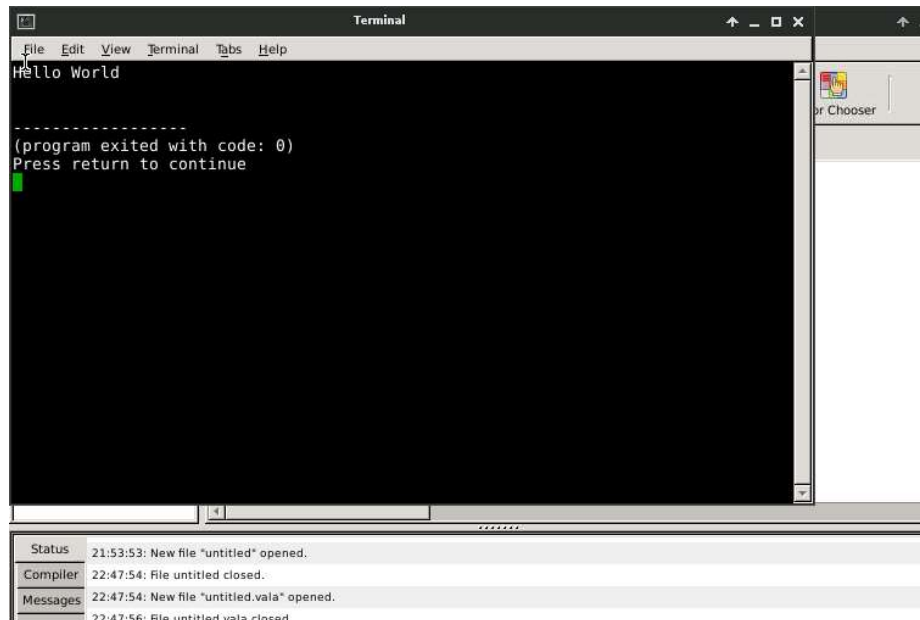
การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

เอาล่ะเมื่อทำทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว เราจะมาลองรันโปรแกรมของเรากัน
โดยวิธีรันโปรแกรมนั้น มีได้ 3 ทางคือ

1. ใช้ทางลัด โดยกด F5
2. เข้าไปที่เมนู Build -> Execute (F5)
3. กดปุ่ม Execute ที่เป็นสัญลักษณ์เฟือง บนเมนู

แล้วก็จะได้พบกับ “Hello World” อย่างที่เราต้องการแล้ว

แนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม

แนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมนั้น มีการพัฒนามายาวนาน โดยอาศัยพื้นฐานจากการพัฒนากลไกของเครื่องจักรกล ที่มีการทำงานที่ละขั้นตอนต่อกันไป

ซึ่งในสมัยแรกของระบบคอมพิวเตอร์นั้น(ช่วงก่อนปี 1936 ที่อลัน ทัวริงนำเสนอแนวคิดเรื่อง คอมพิวเตอร์สมัยใหม่) มันไม่มีความสามารถในการคำนวณมากนัก และยังไม่มีความคิดในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นรูปแบบอีกด้วย ทำให้งานหลักของมันยังคงเป็นเพียงทำงานตามขั้นตอนที่ถูกกำหนดไว้แล้ว โดยอาศัยการออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมด้วยแนวคิด สเตต-แมคชีน (State-Machine) ที่มีการพึ่งพาการคำนวณน้อย และไม่มีการจัดการหน่วยความจำ

แต่หลังจากปี 1949 ซึ่งเป็นปีที่ แนวคิดคอมพิวเตอร์สมัยใหม่ ถูกทำให้กลายเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์จริงๆ ที่ชื่อ EDSAC โดย EDSAC นั้นมีโครงสร้างคล้ายคอมพิวเตอร์สมัยนี้มาก มีทั้งหน่วยประมวลผล และหน่วยความจำในเวลาเดียวกันเอง ที่แนวคิดการพัฒนาโปรแกรมโดยใช้โฟลว์ชาร์ต ถูกนำมาใช้อย่างจริงจัง เนื่องจากคอมพิวเตอร์ EDSAC ถูกพัฒนามาบรรทัดประสงค์ให้คอมพิวเตอร์สามารถทำงาน และคำนวณอย่างซับซ้อนได้ ดังนั้นแล้วการออกแบบโปรแกรมด้วยโฟลว์ชาร์ตนั้นจึงเหมาะสมกับคอมพิวเตอร์สมัยใหม่มากกว่า

การพัฒนาโปรแกรมแบบสเตต-แมคชีน(State-Machine)

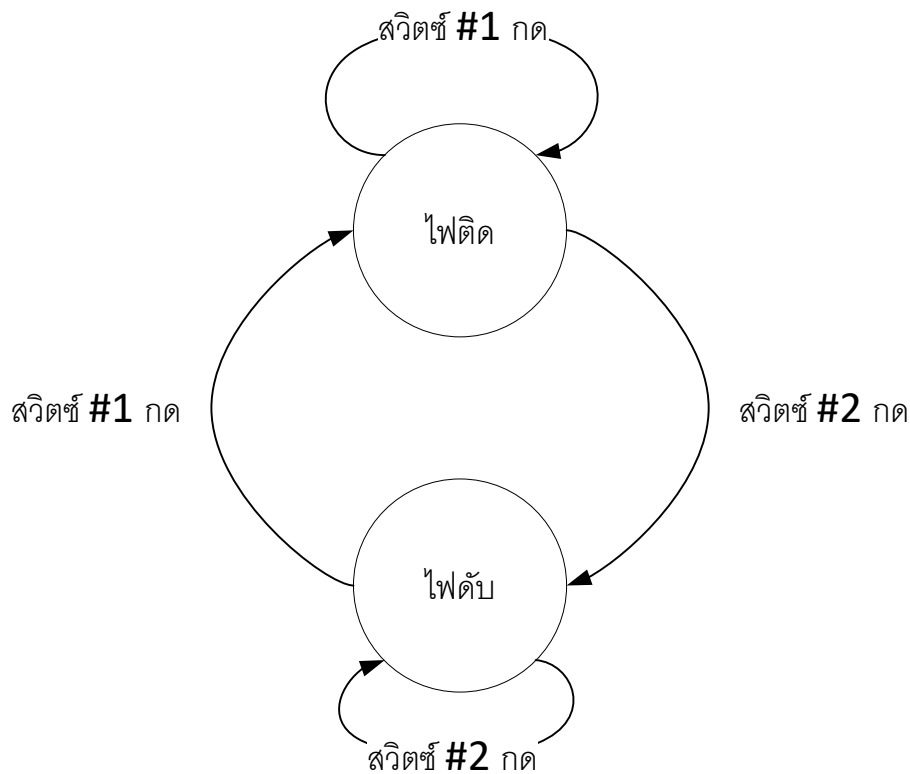
สเตต-แมคชีนนั้น ไม่มีสัญลักษณ์ และอะไรที่ซับซ้อน แนวความคิดของมันคือ การทำงานตามสถานะต่างๆของโปรแกรม ดังนั้นโครงสร้างโปรแกรมจึงประกอบไปด้วยเพียง 2 สัญลักษณ์หลัก คือ “การทำงาน” (Action) และ “สถานะ” (State) เช่น

เราต้องการพัฒนาโปรแกรม ให้หลอดไฟ LED ติดดับ จากการควบคุมด้วยสวิตช์ 2 ตัว โดยให้ตัวหนึ่ง กดเพื่อให้ไฟติด และอีกหนึ่งตัว กด เพื่อให้ไฟดับ

เราจะพบว่า ระบบของเรามีการ”ทำงาน” 2 อย่างคือ “ไฟติด” และ”ไฟดับ” ซึ่งถูกควบคุมจากสถานะของการ ”กด” ของสวิตช์ 2 ตัว

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

ตัวอย่างโค้ดจากสเตต-แมชชีนนี้

```
def LED_ON 1 : #Action เปิด LED
def LED_OFF 0: #Action ปิด LED
def SW_PSHD 1: #State เมื่อกดสวิตช์
def SW_RLSD 0: #State เมื่อปล่อยสวิตช์
def SW1_PIN 8: #Pin สำหรับสวิตช์#1
def SW2_PIN 9: #Pin สำหรับสวิตช์#2
def LED_PIN 7: #Pin สำหรับ LED

import wiringpi

sw1 = 0 #ตัวแปร sw1 สำหรับ สวิตช์#1
sw2 = 0 #ตัวแปรsw2 สำหรับสวิตช์#2
led = 0 #ตัวแปรled สำหรับ LED

def main():
    wiringpi.wiringPiSetup()

    print "Simplify State-Machine"
    print ""Switch#1 had pressed for turn LED ON
        Switch#2 had pressed for turn LED OFF""
    print "Pin 7 to LED"
    wiringpi.pinMode(LED_PIN,1)
    print "Pin 8 to Swich#1"
    wiringpi.pinMode(SW1_PIN,0)
    print "Pin 9 to Swich#2"
```

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

```
wiringpi.pinMode(SW2_PIN, 0)
while 1 :
    sw1 = wiringpi.digitalRead(SW1_PIN)    #อับเขตสถานะของสวิตช์#1 ไปเก็บไว้ที่ ตัวแปร sw1
    sw2 = wiringpi.digitalRead(SW2_PIN)    #อับเขตสถานะของสวิตช์#2 ไปเก็บไว้ที่ ตัวแปร sw2
    if sw1 == SW_PSHD :                    #ถ้า sw1 มีสถานะเท่ากับ SW_PSHD
        led = LED_ON                      #ไฟ LED ติด
    if sw2 == SW_PSHD :                    #ถ้า sw2 มีสถานะเท่ากับ SW_PSHD
        led = LED_OFF                     #ไฟ LED ดับ
    wiringpi.digitalWrite(LED_PIN, led)    #ให้ หลอดLED ทำงานตามสถานะของ led
return 0
```

การพัฒนาโปรแกรมด้วยโฟลว์ชาร์ต

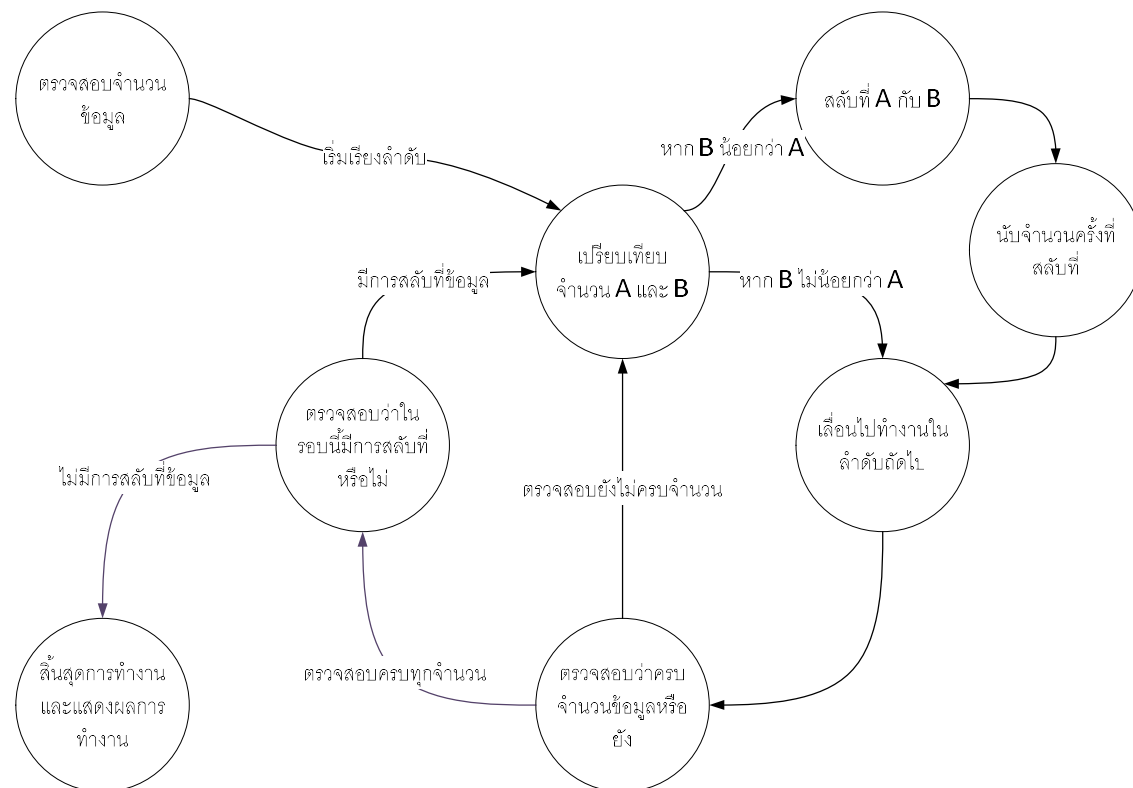
แนวความคิดในการใช้โฟลว์ชาร์ตในการพัฒนาโปรแกรมนั้น เกิดจากความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการทำงานวิจัย และศึกษา ในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรม เนื่องจากการพัฒนาโปรแกรมด้วยแนวคิดดั้งเดิมอย่าง สเตต-แมคชีนนั้น ไม่สามารถตอบสนองการพัฒนาโปรแกรมที่จำเป็นต้องมีการคำนวณทางคณิตศาสตร์ หรือมีกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ได้ เพราะความยากลำบากในการตรวจสอบกระบวนการทำงาน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความน่าเชื่อถือของกระบวนการ เนื่องจากแนวคิดของสเตต-แมคชีนนั้น มีรูปแบบใช้งานอย่างจำกัด โดยมีเพียงแค่ สัญลักษณ์วงกลมที่สื่อแทนการทำงาน และเส้นลากที่สื่อแทนสถานะ ให้ใช้งาน ต่างจากแนวคิดของโฟลว์ชาร์ต ที่มีทางเลือกมากกว่า สัญลักษณ์ที่มากกว่า และมีความหมายที่ชัดเจนในแต่ละสัญลักษณ์ ทำให้สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายกว่า เมื่อนำมาออกแบบโปรแกรมที่ซับซ้อน

การปรับเปลี่ยนโครงสร้างของคอมพิวเตอร์ และแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมนี้นำส่งผลอย่างมากต่อทิศทางการพัฒนาโปรแกรม เพราะทำให้เกิดโปรแกรมที่เรียกว่า อัลกอริทึม (Algorithm) ซึ่งเป็นชุดโปรแกรมที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้ทำงานที่ซับซ้อนได้เอง เช่น การเรียงลำดับชุดตัวเลขจากน้อยไปมาก เป็นต้น แม้ว่าการใช้แนวคิดแบบ สเตต-แมคชีน จะสามารถทำงานได้เช่นเดียวกัน แต่การออกแบบนั้นกลับซับซ้อนมากเกินไปจนเกิดความจำเอน และยังตรวจสอบได้ยากอีกด้วย

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

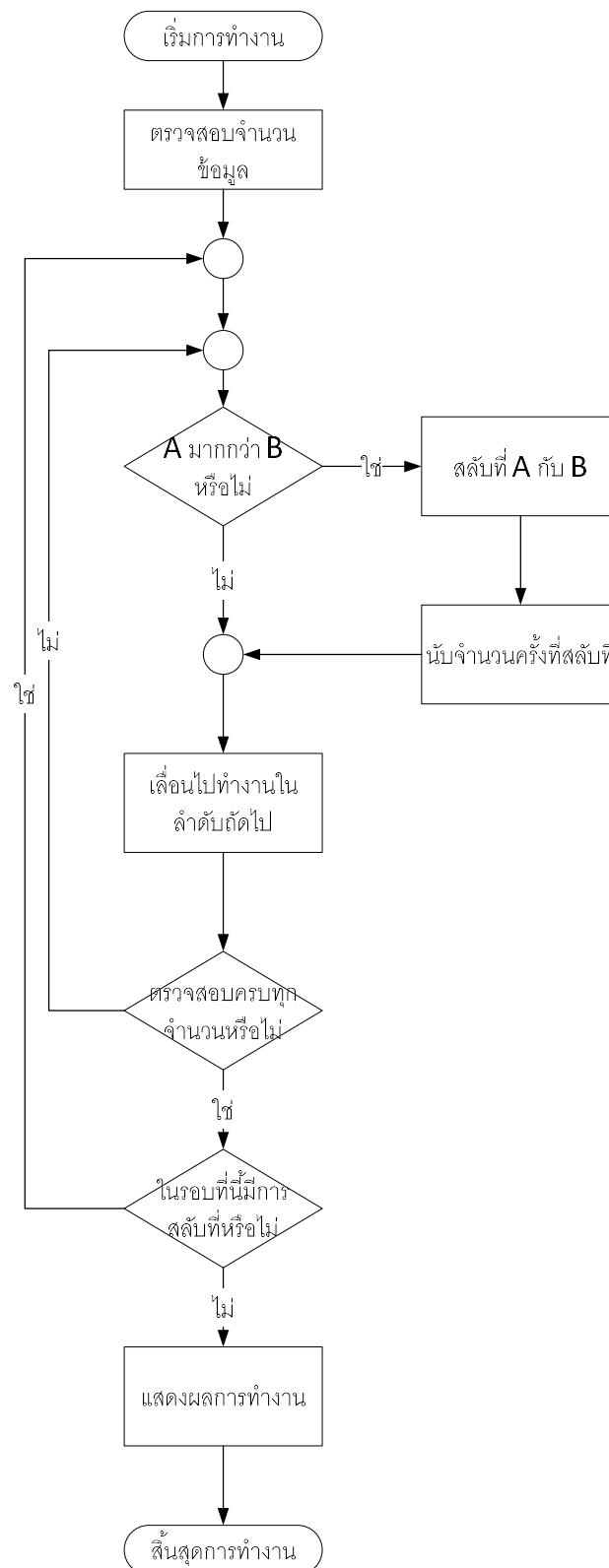
ตัวอย่างการออกแบบโปรแกรมเรียงลำดับตัวเลขจากน้อยไปมาก

สเตต-แมคชีน ในการเรียงลำดับตัวเลขจากน้อยไปมาก

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

โฟลว์ชาร์ตในการเรียงลำดับตัวเลขจากน้อยไปมาก

การเขียนโปรแกรมพื้นฐาน 101

โค้ดตัวอย่างการเรียงลำดับเลขจำนวนจากน้อยไปมาก

```
numberTest = [5,2,3,4,2,7]
l = len(numberTest) #ตรวจสอบจำนวนชุดข้อมูล
s = 1 #สร้างตัวแปรไว้เก็บจำนวนการสลับที่

while s != 0 : #ทำงานจนกว่าจะไม่มีการสลับที่
    s = 0 #รีเซ็ตนับการสลับที่ใหม่
    for c in range (0 , l-1): #วนตรวจสอบข้อมูลจนชุดสุดท้าย
        a = numberTest[c] #เก็บค่าชุดปัจจุบันไว้ที่ a
        b = numberTest[c+1] #เก็บค่าชุดถัดไว้ที่ b
        if a > b : #เปรียบเทียบค่า A กับ B
            #สลับค่า A กับ B ถ้า A มากกว่า B
            numberTest[c] = b
            numberTest[c+1] = a
            s = s + 1 #นับจำนวนการสลับที่
        else :
            continue #ถ้า A ไม่มากกว่า B ให้ทำในข้อมูลชุด
            #ถัดไป
    else : #ถ้าไม่มีสลับที่แล้ว
        print "Mission Completed"
        print numberTest #แสดงข้อมูลที่มีการเรียงลำดับแล้ว
```